

Майстро Д.М., здобувачка вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ЩОДО ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТВАРИН РІЗНИМИ ВИДАМИ ТРАНСПОРТУ

Загальні вимоги щодо перевезення тварин авіаційним, автомобільним, залізничним, морським та річковим транспортом в межах України встановлені Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил транспортування тварин» (далі – «Правила») від 16.11.2011 № 1402. Перевезення тварин через державний кордон здійснюється з урахуванням вимог, установлених Законом України «Про ветеринарну медицину», Митним кодексом України та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 25 липня 2007 р. № 953 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікатів на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення» [1].

«Правила» встановлюють основні положення перевезення домашніх, сільськогосподарських та диких тварин, а також риб та інших гідробіонтів (морські або прісноводні організми, які постійно живуть у водному середовищі). В той же час, перевізники, можуть встановлювати свої додаткові вимоги стосовно перевезення тварин в межах вказаних «Правил», але з додержанням вимог Законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про ветеринарну медицину», «Про захист населення від інфекційних хвороб» та іншими нормативно-правовими актами.

Правове регулювання забезпечення добробуту тварин та захисту їх від жорстокого поводження під час міжнародного перевезення передбачається у Європейській конвенції про захист тварин під час міжнародних перевезень 1968 р.

(далі – Конвенція 1968 р.) та Європейській конвенції про захист тварин під час міжнародних перевезень (переглянута) 2003 р. Вони є діючими і спрямовані на встановлення загальних умов міжнародного транспортування тварин, сертифікації та деталізації умов перевезення різними видами транспорту. Н. Зубченко вказує, що Конвенція 1968 р. була першим кроком до офіційного становлення концепції добробуту тварин та захисту їх від жорстокого поводження у державах Ради Європи. Загалом, у рамках Європейського Союзу діє як зазначена Конвенція 1968 р., так і власні директиви про захист тварин під час перевезення (з поправками) та декілька регламентів щодо мінімальних вимог та додаткових стандартів перевезення, оскільки регламенти встановлюють більш чіткі вимоги до перевезення тварин (вимоги до транспортних засобів, санітарні та ветеринарні вимоги до пунктів зупинки, умов перевезення на далекі відстані тощо). Прикладом імплементації Конвенції 1968 р. у країнах Європейського Союзу є якраз ці директиви та регламенти, оскільки кореспондують положенням Конвенції [2, с. 165].

В Наказі Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів «Щодо випадків недотримання правил транспортування тварин» № 887 від 31.10.2018 р. зазначено, що ветеринарні документи на живих тварин будуть видаватися лише після перевірки транспортних засобів та умов транспортування. У разі якщо транспорт або умови перевезення не відповідають «Правилам транспортування тварин», зокрема, в частині дотримання вимог мінімальної площі на одну тварину, то ветеринарні документи видаватися не будуть. Крім того, Наказ зобов'язує забезпечувати відеофіксацію під час завантаження тварин для документування процесів, зокрема на предмет відповідності вимогам законодавства щодо ідентифікації тварин [3].

При порушенні вказаних «Правил», що призвели до тілесних ушкоджень, каліцтва чи загибелі тварини настає кримінальна відповідальність за фактом жорстокого поводження з тваринами.

Література

1. Про затвердження Правил транспортування тварин: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1402. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-2011-%D0%BF#n8>

2. Зубченко Н.І. Міжнародно-правове співробітництво держав у сфері забезпечення добробуту тварин та їх захисту від жорстокого поводження: монографія. Одеса: Фенікс, 2016. 284 с.

3. Держпродспоживслужба: Ветеринарні документи видаватимуться тільки після перевірки умов транспортування живих тварин. Веб-сайт: урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/derzhprodspozhivsluzhba-veterinarni-dokumenti-vidavatimutsya-tilki-pislya-perevirki-umov-transportuvannya-zhivih-tvarin>